

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 7C/117/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8813211716
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2014:8813211716.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovaným: H. Č., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXXX/XX, XXX XX R. F. Q., t.č.: na neznámom mieste, zast. opatrovníkom E. T., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Humenné za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, zast. JUDr. Jaroslavou Oravcovou, advokátkou, AK Vranov nad Topľou, Dobrianskeho1651 o zaplatenie 8.902,80 Eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 8.723,70 eur, úrok z omeškania v sume 156,66 eur a úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 8.723,70 eur od 07.08.2012 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Čo do zvyšku žalobu z a m i e t a.

O trovách konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáha, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 8.902,80 eur s úrokom z omeškania 159,96 eur za obdobie od 21.11.2010 do 06.08.2012 a ročným úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 8.902,80 eur od 07.08.2012 do zaplatenia a trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zo dňa 28.06.2012 medzi postupcom J. J., I..J.. a žalobcom postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca a žalovaný uzatvoril dňa 21.04.2008 zmluvu č. 632482140, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov. Na základe uvedenej zmluvy J. J. I..J.. poskytla žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v zmluve a Všeobecných obchodných podmienkach, ďalej len VOP. Ďalej uviedol, že zastáva názor, že zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 10.980,25 eur, ktorá pozostávala z istiny 9.421,73 eur, riadneho úroku 943,82 eur, úroku z omeškania 611,71 eur a ostatného príslušenstva v sume 2,99 eur v súlade s prílohou k zmluve o postúpení, kde postupca

deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia s tým, že sumu 2,99 eur predstavujúcu ostatné príslušenstvo a sumu 611,71 eur predstavujúcu úrok z omeškania si žalobca neuplatňuje. Podľa zmluvy postupca poskytol žalovanému úver 6,638,78 eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 98,92 eur vždy k 20. dňu v mesiaci. Žalobca si uplatňuje len splátky úveru splatné od 20.11.2010 do 20.04.2018 v počte 90 a celkovej výške 8.902,80 eur s tým, že splátky pôvodne splatné od 20.08.2012 do 20.04.2018 sa stali splatnými dňa 06.08.2012, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, zvyšné splátky si žalobca neuplatňuje. Ďalej uviedol, že si uplatňuje úrok z omeškania v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka počnúc dňom nasledujúcim po splatnosti každej splátky samostatne a pri splátkach, ktorých splatnosť mala vzniknúť po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dňa 06.08.2012 si uplatňuje úrok z omeškania od toho dňa. Žalovaný odo dňa postúpenia pohľadávky neuhradil žiadne sumy. Uplatňovaná suma pozostáva z 90 neuhradených splátok úveru v celkovej výške 8.902,80 eur (t.j. rozdiel medzi neuhradenými splátkami úveru a súčtom všetkých mesačných platieb započítaných na tieto splátky). Zo splatných splátok úveru a na základe uhradených platieb si žalobca vyčísluje úrok z omeškania od 21.11.2010 do 06.08.2012 vo výške 159,96 eur a zároveň si uplatňuje úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 8.902,80 eur od 07.08.2012 do zaplatenia.

Opatrovníčka žalovaného ponechala vec na zvážení súdu a zároveň vznesla námietku premlčania.

Vedľajší účastník na strane žalovaného oznámil vstup do konania podaním zo dňa 13.03.2014, zároveň vznesol námietku premlčania a aktívnu legitimáciu žalobcu a žiadal žalobu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami, vyjadreniami žalobcu, vyjadreniami vedľajšieho účastníka, výsluchom účastníkov, spisom tunajšieho súdu sp. zn. 13 C/79/2014, správou J. J., I..J.. a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalobca sa na pojednávanie nedostavil. Na pojednávanie sa dostavil iba jeho právny zástupca, ktorý súdu uviedol, že má za to, že nárok je uplatnený riadne včas, ani čiastočne nie je premlčaný. Počet dní omeškania 1313 dní, ako je uvedené v prílohe k zmluve o postúpení pohľadávky, je súčtom všetkých omeškaní jednotlivých splátok, ktoré v danej veci nastali a v konaní voči žalovanému si uplatňujú len nepremlčané splátky platné tri roky spätne odo dňa podania návrhu. K námietke aktívnej legitimácie uviedol, že žiadne zákonné ustanovenie zákona o bankách nebráni v banke postúpiť nezosplatenú pohľadávku na tretí subjekt, ktorý nie je bankou alebo nie je pobočkou zahraničnej banky, čo vyplýva aj z dôvodovej správy k tomuto zákonu.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka vo výpovedi na pojednávaní uviedol, že vznáša námietku aktívnej, vecnej legitimácie žalobcu, keďže zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 28.06.2012 považuje ju za neplatnú, nakoľko na žalobcu nemohol byť zo strany J. J. postúpený tzv. živý úver, keďže žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytnutie bankových úverov, teda ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov, na ktorý je podľa § 7 ods. 1 Zákona č. 483/2011 Z.z. zákona o bankách potrebné bankové povolenie. Závazkový vzťah, ktorý je predmetom konania, je bankový úver, ktorý je regulovaný zákonom o bankách. Žalobca nemôže vyhlásovať mimoriadnu splatnosť úveru, keďže nemá oprávnenie na ich poskytovanie. Vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru, ako to predkladá žalobca zo dňa 28.07.2012 a následne dňa 06.08.2012, považuje za právne neúčinné. Predmetom postúpenia medzi bankou a nebankovou inštitúciou môžu byť len splátky úveru, ktoré sú nepretržite viac ako 90 dní po lehote splatnosti. Zároveň musí byť splnená aj podmienka, že banka písomne vyzve klienta na splnenie svojho peňažného záväzku, s ktorým bol nepretržite v omeškaní 90 dní. Žalobca nepreukázal, že postupca vyzval žalovaného na úhradu jeho dlhov potom, čo bol 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním v zmysle prvej vety § 92 ods. 8 Zákona o bankách a nepreukázal ani, že na neho boli postúpené len splatné splátky úveru. Ku dňu postúpenia pohľadávky zo dňa 28.06.2012 dlh vo výške 8.902,80 Eur nemohol existovať. Táto pohľadávka predstavuje skapitalizovanú sumu z celkového úveru, ktorý mal trvať do roku 2018. Postupca celý úver skapitalizoval bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom úverový vzťah ukončil a následnej túto skapitalizovanú sumu postúpil na žalobcu. Postupca je oprávnený na žalobcu postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, ale to by musel úverový vzťah „lege actis“ ukončiť, teda vyhlásiť mimoriadnu

splatnosť. Zároveň poukázal na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C/156/2012 zo dňa 07.05.2014 a rozsudok Okresného súdu Svidník, sp. zn. 5C/37/2014 zo dňa 24.10.2014.

Opatrovníčka žalovaného sa na pojednávanie nedostavila. Žiadala, aby súd konal v jej neprítomnosti.

J. J., I..J.. ako banka a žalovaný ako dlžník uzatvorili dňa 21.04.2008 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX podľa § 497 až 507 Obchodného zákonníka. Podľa článku. I. zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve o úvere. Na základe úverovej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 6.638,78 eur (200.000 Sk), ktorý sa žalovaný zaviazal ako dlžník splácať v mesačných splátkach vo výške 98,92 eur (2980 Sk) a to v 120 mesačných splátkach k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, konečná splatnosť úveru bola určená na deň 20.04.2018, pričom úroková sadzba predstavovala ku dňu podpisu zmluvy 12,35 % ročne a ročná percentuálna miera nákladov 14,69 %.

Podľa čl. II. bod 2 zmluvy žalovaní ako dlžník vyhlásili, že sa oboznámili so súčasťami Úverovej zmluvy, ktorými sú Všeobecné obchodné podmienky, úverové podmienky, sadzobník a podmienky určené zverejnením, za ktorých sa bankový produkt poskytuje, súhlasili s nimi a zaviazali sa ich dodržiavať.

Podľa bodu 4. uvedeného článku zmluvy všetky právne vzťahy výslovne neupravené v zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Úverových podmienok, VOP, Reklamačného poriadku, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

V bode 5. článku II zmluvy si zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú podľa § 262 Obchodného zákonníka spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

V zmysle bodu 1.1 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) tieto VOP upravujú všetky vzťahy vznikajúce medzi bankou a klientom na základe zmlúv uzatvorených v súvislosti s bankovými produktmi, ako aj na vzťahy vznikajúce v súvislosti s konaním, ktorého cieľom je uzavretie zmluvy.

VOP tvoria súčasť akejkoľvek zmluvy uzatvorenej medzi bankou a klientom v súvislosti s príslušným bankovým produktom, bez ohľadu na to, či je príslušný produkt vo VOP upravený (bod 1.2 VOP).

V rozsahu, v akom sa ustanovenia písomnej zmluvy uzatvorenej medzi bankou a klientom v súvislosti s určitým bankovým produktom líšia od ustanovení VOP alebo osobitných obchodných podmienok, sú rozhodujúce ustanovenia takejto písomnej zmluvy. Ak ustanovenia VOP týkajúce sa jednotlivých bankových produktov obsahujú odlišnú úpravu ako všeobecná alebo záverečná časť VOP, sú rozhodujúce ustanovenia osobitnej časti VOP (čl. 1 bod 1.3., bod 1.4. VOP).

Podľa bodu 7. VOP tieto ustanovenia VOP upravujú záväzkovoprávne vzťahy medzi bankou a klientom - fyzickou osobou nepodnikateľom, vzniknuté na základe zmluvy o úvere, v ktorej sa banka ako veriteľ zaväzuje, že na požiadanie klienta ako dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a klient- fyzická osoba nepodnikateľ ako dlžník sa zaväzuje peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Banka poskytne splátkový úver, t.j. peňažné prostriedky vo výške určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu uvedeného v základných podmienkach zmluvy o úvere. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov sa uskutoční formou splátok klientom (bod 7.2.4 VOP).

Podľa čl. 7 bod 7.3.2. VOP pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčasťou a

príslušenstva spláca klient pravidelnými splátkami, periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy. Banka je oprávnená rozhodnúť o spôsobe splácania úveru pred poskytnutím úveru a kedykoľvek počas trvania úverového vzťahu. V prípade, že ku dňu splatnosti úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a iných nákladov spojených so splátkovým úverom nebude na účte dostatok prostriedkov na ich úhradu a dohodnutý úverový rámec je vyčerpaný v celej dohodnutej výške, dohodli sa klient a banka na tom, že banka je oprávnená uspokojiť splatné úroky vo forme zaťaženia účtu, i keď neexistuje klientova pohľadávka z jeho účtu a úverový rámec je vyčerpaný v celej dohodnutej výške. Na základe tejto skutočnosti bude rozsah čerpaného splátkového úveru vyšší ako je výška dohodnutého úverového rámca (nepovolené prečrpanie) a klient je povinný okamžite vyrovnať toto nepovolené prečrpanie minimálne do výšky dohodnutého úverového rámca.

Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti

splátky a banka má možnosť s poukázanou sumou nakladať (čl. 7 bod 7.3.3. VOP).

V zmysle bodu 7.4.4. čl. 4 VOP pokiaľ je klient v omeškaní so splácaním úveru, je povinný zaplatiť banke okrem úrokov z úveru stanovených v zmluve tiež úroky z omeškania.

Podľa čl. 7 bod 7.6.1. VOP ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany klienta alebo:

a) ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní, banka je oprávnená:

a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy a

klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti,

b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva

okamžite, bez výpovednej lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy nezanikajú ani zabezpečovacie zmluvy uzatvorené medzi bankou a klientom, resp. treťou osobou,

c) započítať pohľadávku z úveru banky voči akejkoľvek pohľadávke klienta voči banke,

d) zastaviť poskytnutie alebo čerpanie úveru, a to až do doby, keď pominú skutočnosti, ktoré mali za následok pozastavenie poskytnutia alebo čerpania úveru.

Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 18.07.2012 adresovaným žalovanému v 1 spoločnosť J. J., I..J.. ako postupca oznámila postúpenie pohľadávky voči nim na žalobcu ako postupníka.

Listom označeným ako výzva k úhrade a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.07.2012 adresovaným žalovanému žalobca ako nový veriteľ žalovaným oznámil, že vyhlasuje mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 18.07.2012 a zároveň požiadal o okamžité uhradenie dlžnej čiastky do 28.07.2012.

Právny zástupca žalobcu listom označeným ako pokus o zmier zo dňa 04.10.2013 adresovaným žalovanému oznámil, že pôvodným veriteľom J. J., I..J.. bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, ktorá skutočnosť mu bola oznámená a vyzval ho na splnenie povinnosti najneskôr do 11.10.2013.

J. J., I..J.. ako postupca a žalobca ako postupník uzavreli dňa 28.06.2012 zmluvu o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE. Podľa článku V. bod 5.1 predmetom zmluvy je dohoda zmluvných

strán o odplatnom postúpení pohľadávok a to so všetkými právami, ktoré sú spojené s postupovanými pohľadávkami a za podmienok uvedených v tejto zmluve.

V zmysle čl. V. bod 5.2 zmluvy o postúpení pohľadávok na základe podmienok tejto zmluvy postupca postupuje postupníkovi dňom účinnosti tejto zmluvy pohľadávky vrátane príslušenstva a všetkých práv a nárokov, ktoré sú s pohľadávkami spojené, ako aj práv plynúcich zo zabezpečenia pohľadávok.

Podľa prílohy k zmluve o postúpení splatnosť úveru bola stanovená na 20.04.2018, zostatok pohľadávky predstavoval sumu 10.980,25 eur a istina celkom sumu 9.421,73 eur, istina do spl sumu 0 eur a po spl 9.421,73 eur, v ďalšom bol uvedený počet dní omeškania 1313 a dátum poslednej úhrady 23.05.2012.

Vedľajší účastník vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 12.05.2014 uviedol, že sa domnievajú, že postupca neadresoval písomnú výzvu žalovanému o ich omeškani, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len „zákon o bankách“) a citoval predmetné ustanovenie s tým, že na základe neho vyslovujú názor, že postupca nebol oprávnený postúpiť pohľadávku žalovaných. Ďalej poukázal na právnu skutočnosť, ktorá vyplýva z uvedeného ustanovenia, že postupca je oprávnený postúpiť svoju pohľadávku písomnou zmluvou inej osobe, ktorá nie je bankou aj bez výslovného súhlasu žalovaných za predpokladu, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok, ako je tomu v predmetnom prípade a dal súdu do pozornosti právnu skutočnosť uvedenú v prílohe k zmluve o postúpení a to konkrétne pod označením počet dní omeškania 1313 dní, z ktorej jasne vyplýva, že žalovaný ku dňu postúpenia pohľadávky zo dňa 28.06.2012 bol 1313 dní v omeškani, čo predstavuje 3 roky a 218 dní. Taktiež dal do pozornosti súdu snahu žalobcu zámerne uvádzať skutočnosť, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nastalo najprv ku dňu 08.07.2012, (uvedené vo výzve k úhrade o oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 18.07.2012) a následne bola opätovne vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru žalobcom ku dňu 06.08.2012, teda po postúpení pohľadávky s tým, že ide o snahu žalobcu vytvoriť dojem, že predmetná pohľadávka nie je premlčaná. Ďalej uviedol, že žalobca si v konaní uplatňuje nepremlčané splátky, ktoré vznikli po 90 dňoch od postúpenia pohľadávky, takíto konanie je v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách, na základe ktorého si postupník môže uplatniť len tie nepremlčané splátky, ktoré existovali do 90 dní pred postúpením pohľadávky, na základe čoho vyvodzuje záver, že predmetné splátky sú premlčané.

V písomnom vyjadrení zo dňa 10.09.2014 vedľajší účastník uviedol, že vznáša námietku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, keďže zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 28.06.2012 považuje za neplatnú, nakoľko na žalobcu nemohol byť zo strany postupcu postúpený tzv. živý úver, keďže žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, teda ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov, na ktorú je podľa § 7 ods. 1 zákona o bankách potrebné bankové povolenie.

Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 26.05.2014 zaslal súdu prehľad o čerpaní a splácaní úveru žalovaným spolu s bližšou špecifikáciou žalovanej sumy ako je na čl. 77 až 84 spisu.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 13 C /79/2014 súd zistil, že v tejto právnej veci bolo podané vyjadrenie F. T. J., kde F. T. J. vo svojom vyjadrení zo dňa 24.7.2014 uviedla, že čo sa týka správy úverov, pojem správa úveru nie je právne definovaným pojmom; za správu sa považuje činnosť, ktorej obsahom je starostlivosť o úver a to tak v etape jeho poskytovania ako aj v etape jeho splácania, vrátane správy pohľadávok z úveru. Obsah a rozsah správy úveru závisí od zložitosti úverového produktu, napr. dohodnutého spôsobu čerpania a splácania a v neposlednom rade sa správa úveru dotýka aj samotného účtovného a technického spracovania a evidencie úveru a prípadnej komunikácie s klientom. V zásade platí, že veriteľ vykonáva správu úveru sám, nie je však vylúčené, aby jednorazové alebo opakované činnosti týkajúce sa správy úveru či ako celku alebo jej časti zveril osobitnou zmluvou inej osobe a to podniku pomocných bankových služieb v zmysle § 25 ods. 7 zákona o bankách alebo inému poskytovateľovi služieb. Na vykonávanie bankou zverených činností týkajúcich sa správy úveru poskytovateľ služieb nepotrebuje povolenie F. T. J.. K otázke správy úveru poskytnutého bankou,

ktorý nebol zosplatnený a bankovému povoleniu uviedla, že v zmysle § 9 ods. 2 zákona o bankách bankové povolenie obsahuje presné vymedzenie bankových činností tak ako sú vymenované v § 2 ods. 1 a 2 zákona o bankách. Pomenovanie základnej bankovej činnosti „poskytuje úvery“ je potrebné vykladať tak, že banka je oprávnená vykonávať úverové obchody, ktorými sa v zmysle § 36 ods. 3 rozumejú činnosti týkajúce sa poskytovania úverov vrátane poskytovania záruk. Ku správe úveru zverenej tretej osobe poukázal na vyššie uvedené ohľadom správy úverov. K otázke možnosti prevodu nezosplatneného úveru zmluvou o postúpení pohľadávky na tretí subjekt, ktorý nemá postavenie banky a nemá bankové povolenie na vykonávanie tejto činnosti uviedla, že v zmysle § 2 ods. 13 zákona o bankách na banku a pobočku zahraničnej banky sa vzťahujú ustanovenia osobitného zákona, ak zákon o bankách neustanovuje inak. Na tomto právnom základe sú banky a pobočky zahraničných bánk oprávnené v súlade s § 524 a nals. Občianskeho zákonníka postúpiť svoje pohľadávky tretej osobe, súčasne však musia byť dodržané ustanovenia zákona o bankách o ochrane bankového tajomstva. V ďalšom poukázala na postúpenie pohľadávky so súhlasom klienta a teda, že v zmysle § 91 ods. 1 zákona o bankách môže banka alebo pobočka zahraničnej banky poskytnúť tretím osobám informácie a doklady chránené bankovým tajomstvom len s predchádzajúcim súhlasom alebo na písomný pokyn klienta. Pokiaľ banka alebo pobočka zahraničnej banky disponuje súhlasom klienta s postúpením pohľadávky z úveru, ktorý neobsahuje podmienku obmedzujúcu postúpenie len na splatnú pohľadávku, banka alebo pobočka zahraničnej banky môže takúto pohľadávku postúpiť na tretiu osobu. Ak banka alebo pobočka zahraničnej banky nedisponuje súhlasom klienta s postúpením pohľadávky, môže postúpiť svoju pohľadávku len v súlade s § 92 ods. 8 zákona o bankách, pričom aplikácia uvedeného ustanovenia zákona o bankách bude v praxi závisieť odo dohodnutej doby splatnosti záväzku klienta z úveru, t.j. dohodnutého spôsobu splácania úveru. Ak je úver splatný v splátkach (bez ohľadu na to, o aké splátky ide) banka alebo pobočka zahraničnej banky má právo postúpiť postupníkovi celú, teda aj nesplatenú časť pohľadávky z úveru („pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku klienta“) za podmienky, že a) klient nespĺnil riadne a včas čo i len jednu splatnú splátku istiny úveru (dohodnuté čiastkové plnenie) a/alebo úrokov alebo ich časť („časť peňažného záväzku klienta“), b) jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a c) na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku bol písomne vyzvaný. Postúpenie pohľadávky nemá vplyv na beh premlčacích lehôt pre splatné a nezaplatené čiastkové plnenia (§ 103 Občianskeho zákonníka), ani nespôsobuje stratu výhody splátok pre klienta. Pokiaľ ide o osobu postupníka, v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže banka alebo pobočka zahraničnej banky postúpiť svoju pohľadávku písomnou zmluvou inej osobe a to aj osobe, ktorá nie je bankou a pri postúpení pohľadávky odovzdá postupníkovi dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

V tomto konaní vedľajší účastník ku skutočnostiam uvedeným vo vyjadrení F. poukázal na bod 3.2 postúpenie bez súhlasu klienta s tým, že vyjadrenie len potvrdzuje ich doposiaľ opodstatnené námietky voči neoprávnenému postúpeniu pohľadávky zo strany postupcu na žalobcu, ktoré je v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, keďže uvedené ustanovenie umožňuje postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Z uvedeného potom vyplýva, že spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky môže byť len pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky). Postúpenie pohľadávky sa riadi ustanoveniami Občianskeho zákonníka a to aj pri absolútnych obchodoch, čo sú úverové obchody a zmluva o postúpení pohľadávky, ktorá je v rozpore s ustanovením § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatným právnym úkonom. preto zastávajú názor, že F. nie je výslovne oprávnená sa vyjadrovať a následne posúdiť možnosť prevodu takéhoto úveru zmluvou o postúpení pohľadávky z banky na tretí subjekt postupníka, ktorý nemá postavenie banky a nemá bankové povolenie na vykonávanie takejto činnosti. Dispozícia pohľadávky bankou nie je bankovým obchodom v zmysle zákona o bankách, ale obchodom banky vzniknutým v súvislosti so skorším obchodno-úverovým obchodom. Ide o spôsob dispozície s majetkovým právom veriteľa, ktorý nie je spojený iba s bankovými obchodmi, ale je všeobecný. Ďalej uviedol, že sa nie celkom stotožňuje s názorom F., podľa ktorého pod pojmom „pohľadávka zodpovedajúca peňažnému záväzku klienta“ rozumie celú teda aj nesplatenú časť pohľadávky z úveru, ktorú má banka právo postúpiť postupníkovi. Tu poukazuje na právny názor zákonodarcu, ktorý v dôvodovej správe k zákonu o bankách k § 92 ods. 8 mal na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Pod formuláciou „pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku“ treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Pripustením

argumentácie žalobcu, že banka je oprávnená postúpiť celý úver po uplynutí 90 dní omeškania dlžníka splácať zročné splátky, by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka môže takýmto spôsobom postúpiť akýkoľvek „živý úver“ po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú (v prejednávanej príhode bolo poskytnutie úveru dohodnuté na 10 rokov) na akýkoľvek subjekt, ktorého činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad F., čo by bolo v rozpore s účelom zákona o bankách a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného stavu, kedy by sa spotrebiteľia, vstupujúci do zmluvného vzťahu s bankou, neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným - nebankovým subjektom. Na postúpenie celej a teda aj nesplatennej časti úveru (živý úver) z banky alebo pobočky zahraničnej banky na inú osobu, a to aj na osobu, ktorá nie je bankou je potrebné úverový vzťah lega artis ukončiť (vyhlásiť mimoriadnu splatnosť) a takýmto spôsobom sa dopracovať k pohľadávke, ktorú následne v súlade so zákonom môže postúpiť aj osobe, ktorá nie je bankou. Keďže postupca nepreukázal, žeby vyhlásil mimoriadnu splatnosť, žalobca nemohol platne nadobudnúť pohľadávku, nakoľko úverový vzťah medzi postupcom a žalovanými nebol ukončený, takýmto konaním dochádza k obchádzaniu zákona. V ďalšom poukázal na vyjadrenie F., podľa ktorého žalobcovi neudelila bankové povolenie na poskytovanie úverov a že žalobca nie je oprávnený ani na poskytovanie spotrebiteľských úverov. Na záver uviedol, že na základe uvedenej skutočnosti zo strany F. naďalej vyvodzuje záver, že žalobca nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom konaní, nakoľko zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 27.9.2012 je neplatná, keďže na žalobcu nemohol byť zo strany postupcu postúpený takzvaný živý úver, keďže žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, teda ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov, na ktorú je podľa § 7 ods. 1 zákona o bankách potrebné bankové povolenie a zároveň neboli naplnené zákonné predpoklady § 92 ods. 8 zákona o bankách a postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu. Totožné skutočnosti uviedol vedľajší účastník a súčasne ako opatrovník aj vo svojom vyjadrení zo dňa 22.10.2014. Vedľajší účastník a opatrovník na podporu svojich tvrdení spolu so svojimi vyjadreniami predložili súdu aj rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 8C/156/2012 zo dňa 7.5.2014 a uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013 zo dňa 29.5.2014. Žalobca k vyjadreniu Národnej banky Slovenska uviedol, že sa stotožňuje s názorom F. a má za to, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a predložil súdu výzvu pôvodného veriteľa adresovanú žalovanému ešte pred postúpením pohľadávky. Predmetnú výzvu predložil právny zástupca až na následnom pojednávaní.

Výzvou zo dňa 18.03.2009 adresovanou žalovanému postupca ako veriteľ tomuto oznámil, že splácanie predmetnej pohľadávky z uvedenej zmluvy číslo úveru 632482140 zo dňa 21.4.2008 je v omeškaní ku dňu 28.02.2009 vo výške 384,75 eur s príslušenstvom a vyzval ho na úhradu najneskôr do 10 dní od doručenia výzvy. Súčasne ho upozornil, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v stanovenej lehote pristúpi k zvereniu vymáhania predmetnej pohľadávky do mandátnej správy tretej osobe.

Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis - nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba L. B. T. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu (Občiansky zákonník).

V zmysle § 92 ods. 8 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Vedľajší účastník na strane žalovaného namietal vecnú aktívnu legitimitáciu žalobcu.

Je nepochybné, medzi účastníkmi nesporné a z vykonaného dokazovania to vyplynulo, že suma, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, je nárokom zo zmluvy o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu -, J. J. I..J.. ako bankou a žalovaným ako dlžníkmi zo dňa 21.4.2008, na základe ktorej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver v sume 6.638,78 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť za v zmluve dojednaných podmienok. Žalobca svoj nárok v konaní a svoju vecnú aktívnu legitimitáciu odvíja od zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE uzavretej medzi ním ako postupníkom a J. J., I..J.. ako postupcom (bankou), ktorou boli na žalobcu ako postupníka postúpené pohľadávky, vrátane ich príslušenstva a všetkých súvisiacich práv a nárokov s pohľadávkami spojených ako aj práv plynúcich zo zabezpečenia pohľadávok.

Ako už súd uviedol vyššie, súčasťou predmetnej úverovej zmluvy medzi postupcom ako bankou a žalovaným ako dlžníkom, boli aj Všeobecné obchodné podmienky, s ktorými sa žalovaný oboznámil, súhlasil s nimi a zaviazal sa ich dodržiavať. V zmysle bodu 18.14 žalovaný ako klient výslovne súhlasil s postúpením tam špecifikovaných pohľadávok na tretiu osobu, pričom dojednanie neobsahovalo podmienku obmedzujúcu postúpenie len na splatnú pohľadávku. Preto má súd za to, že banka ako postupca disponovala súhlasom žalovaného na postúpenie pohľadávky na tretiu osobu, žalobcu.

Napriek vyššie uvedenému má však súd za to, že súčasne boli splnené aj podmienky na postúpenie pohľadávky na žalobcu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Keďže v danej veci bol úver splatný v splátkach, mala banka právo postúpiť postupníkovi celú, aj nesplatnú časť pohľadávky z úveru tak ako to predpokladá citované ustanovenia zákona o bankách, ktoré hovorí o pohľadávke zodpovedajúcej peňažnému záväzku klienta. Z predložených listinných dôkazov a to najmä výzvy postupcu zo dňa 18.03.2009 je nepochybné, že žalovaný riadne a včas nesplnil čo i len jednu splátku, keďže bol v omeškaní s úhradou sumy 384,75 eur, čo predstavuje štyri dojednané mesačné splátky a z uvedeného je zrejme aj splnenie ďalšej podmienky o omeškaní nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a že na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku bol písomne vyzvaný, čo bolo preukázané výzvou adresovanou žalovanému postupcom.

Podľa názoru súdu terminologické vymedzenie pohľadávky, ktorú môže banka postúpiť za splnenia uvedených predpokladov, ako pohľadávky zodpovedajúcej peňažnému záväzku klienta, predstavuje pohľadávku banky voči klientovi z určitého úverového vzťahu a teda celú pohľadávku, celú sumu istiny, úrokov z úveru ako aj prípadných iných nárokov i už poplatkov alebo prípadných sankcií. V opačnom prípade, resp. v prípade vymedzenia pohľadávky na účely na ust. § 92 ods. 8 len na splátky, ktoré sa už stali splatnými, teda na tzv. dospelé splátky, by sa banka a súčasne aj dlžníci mohli ocitnúť v pozícii, že by dochádzalo k postúpeniu pohľadávky zodpovedajúcej len sume 90 dňového omeškania.

Súd sa nestotožnil so závermi vedľajšieho účastníka o nemožnosti postúpenia pohľadávky, resp. o možnosti postúpenia pohľadávky a to len tej jej časti, ktorá sa už stala splatnou alebo až po ukončení úverového vzťahu a vyhlásení mimoriadnej splatnosti a uzavrel, že postúpenie na základe zmluvy o postúpení pohľadávok medzi žalobcom a postupcom bolo platné a účinné a teda je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Postúpenie pohľadávky nemá vplyv na stratu výhody splátok a rovnako nemá vplyv na plynutie premlčacích lehôt. Vedľajší účastník vzniesol námietku premlčania.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady XX/XX/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť

podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného

zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom lex specialis ku lex generalis, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-zväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné zväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho zväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný zväzkový vzťah, absolútny obchodný zväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný zväzkový vzťah. Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorit oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho

právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárna nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s

ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle

Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný aj z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Ako je zrejmé zo zmluvy o úvere, konečná splatnosť bola dohodnutá na 120 mesiacov. Začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok. Nepremičanými splátkami tak sú splátky splatné tri roky spätne od podania žaloby, teda splátky splatné po 4.11.2010, žaloba bola podaná dňa 04.11.2013. Keďže v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20. dňu v mesiaci, nepremičanými splátkami sú tie, ktoré sú splatné odo dňa 20.11.2010, teda tie, ktorých zaplatenie svojou žalobou uplatňuje žalobca.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Teda možno uzavrieť, že žalobca uplatňuje nárok na zaplatenie nepremičaných splátok, kde na uvedené nemá vplyv ani skutočnosť uvádzaná vedľajším účastníkom, že v čase postúpenia pohľadávky bol

žalovaný v omeškaní 1313 dní. Postupca súdu oznámil, že nedošlo k ukončeniu predmetného úverového vzťahu a toto bolo vykonané až žalobcom, ktorý k uvedenému počtu dní omeškania uviedol, že sa jedná o súčet všetkých dní omeškania s jednotlivými úhradami a v žiadnom prípade predmetný údaj nemožno považovať za údaj o omeškaní s plnením celého dlhu.

Po skonštatovaní o aktívnej legitímácii žalobcu a po vysporiadaní sa s námietkou premlčania ako aj po postupe podľa § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa súd pristúpil k samotnému posúdeniu nároku.

Žalobca si uplatňuje nárok na zaplatenie sumy 8.902,80 eur predstavujúcej 90 splátok a úrok z omeškania v sume 159,96 eur a ročný úrok z omeškania od 07.08.2012 do zaplatenia.

Čo sa týka jednotlivých nárokov, úver bol žalovaným poskytnutý pri úrokovej sadzbe 12,35% ročne.

Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (apríl 2008, spotrebiteľský úver nad 5 rokov) činila úrok 8,55% ročne. Vzhľadom na vyššie súd považoval dohodu o výške úrokov za platnú, keďže mal za to, že táto výška úroku nepresahovala v podstatnej miere úrokovú mieru poskytovanú peňažnými ústavmi.

V zmysle VOP klient splácal pohľadávku z úveru, ktorá sa skladala z istiny, jej súčastí a príslušenstva, teda súčasťou dojednanej výšky splátky bola aj poplatok za správu úveru v sume 1,99 eur mesačne. Potom splátka istiny a úroku z úveru po odpočítaní poplatku za správu úveru v sume 1,99 eur predstavuje sumu 96,93 eur (výška splátky 98,92 eur - poplatok 1,99 eur) a keďže žalobca si uplatnil nárok na 90 splátok, súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 8.723,70 eur (90 x 96,93 eur) a čo do zvyšku žalobu zamietol a to čo do nároku na poplatok za správu úveru spolu v sume 179,10 eur (90 x 1,99 eur), ktorým sa bude zaoberať nižšie.

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou

1. sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nesplnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere,
2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb,
3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprimerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak,
4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny,
5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru.

V zmysle § 37 ods. 21 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“) banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

Zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu, splatnú po 9. júni 2013 (§ 122s ods. 4 Zákona o bankách).

Z vyššie citovanej úpravy obsiahnutej v Zákone o bankách vyplýva, že účinnosťou novely č. 132/2013 od 10.6. 2013 priamo zákon zakazuje bankám požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie úverových účtov. Možno konštatovať, že predmetná novelizácia bola akýmsi vyvrcholením v podobe zákonnej úpravy zákazu žiadania poplatkov za vedenie úverových účtov ako účtov, ktoré vznikajú na základe úverového vzťahu, ale ľuďom nič neprinášajú a sú dôležité iba pre finančné inštitúcie. Preto ak žalobca uplatňuje nárok na predmetný poplatok v rámci splátok, ktoré sa mali stať splatnými po 10.6.2013, je to v rozpore s citovaným ustanovením zákona a súd nárok na poplatok za správu úveru obsiahnutý v splátkach po 10.6.2013 žalobcovi nepriznal.

V danej právnej veci sa jedná o poplatok, ktorý mal byť dojednaný a jednotlivé zložky sa stali splatnými ako súčasť splátky úveru aj pred uvedenou novelou zákona o bankách. splátky splatné do 10.6.2013. Súd však predmetné dojednania o poplatku za vedenie úveru podrobil súdnej kontrole v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a predmetné dojednanie súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Je nesporné, že žalovaný ako klient a dlžník z úverového vzťahu bol povinný platiť žalobcovi ako veriteľovi poplatok za vedenie úveru. Teda laicky povedané a rovnako asi aj chápané priemerným spotrebiteľom, žalovaný bol povinný platiť žalobcovi ako veriteľovi za to, že tento pre svoju vlastnú potrebu vykonával akúsi správu úverového účtu, teda sledoval prijatie splátok, prípadné omeškania alebo iné pohyby na účte. Súd má za to, že keď žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášal žalovaný ako spotrebiteľ ktorý predsa za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky zaplatil žalobcovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru a preto na žalovaného ako spotrebiteľa a dlžníka nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov. Na základe uvedeného súd nárok žalobcu na zaplatenie poplatku za vedenie úveru uplatneného žalobou aj v tejto časti zamietol.

Čo sa úroku z omeškania, žalobca si uplatnil jednak kapitalizovaný úrok z omeškania zo splátok splatných od 21.11.2010 do 06.08.2012, ktorý si kapitalizoval zo sumy splátky 98,92 eur pri výške úroku z omeškania 8,75% ročne, ktorá výška je v súlade s citovanými ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády. Keďže súd nepriznal žalobcovi nárok na poplatok za správu úveru, z ktorej sumy bol taktiež úrok z omeškania vypočítaný, ako je to zrejmé zo žalobného návrhu, priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania v sume 156,66 eur, ktorý vyčíslil za jednotlivé obdobia a pri žalobcom uplatnenej výške úroku z omeškania, no sumy splátky 96,93 eur a čo do zvyšku v tejto časti žalobu zamietol.

Posledným nárokom žalobcu bol nárok na úrok z omeškania z dlžnej sumy 8.902,80 eur od 07.08.2012 do zaplatenia. Ako už súd uviedol vyššie, výška žalobcom uplatňovaného úroku z úveru je v súlade s Občianskym zákonníkom a nariadením vlády, no súd priznal žalobcovi úrok z omeškania len zo sumy 8.723,70 eur tak ako ju ustálil vyššie po nepriznaní nároku na poplatok za správu úveru a to odo dňa 07.08.2012 tak ako žiadal žalobca, aj keď lehota na plnenie bola žalovanému po vyhlásení mimoriadnej splatnosti poskytnutá do 28.07.2012 a teda už nasledujúcim dňom, nie až 07.08.2012, sa dostal do omeškania a čo do zvyšku, teda v časti nepriznania nároku na úrok z omeškania zo sumy predstavujúcej poplatky za správu úveru žalobu v tejto časti zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého v zložitých prípadoch, najmä z dôvodu väčšieho počtu účastníkov konania alebo väčšieho počtu nárokov uplatňovaných v konaní, môže súd rozhodnúť, že o trovách konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej; ustanovenie § 166 sa nepoužije. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane s tým, že lehota troch pracovných dní plynie od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Súd tak vykonal z dôvodu, že súd tento rozsudok vyhlásil na pojednávaní, ktoré odročil za účelom vyhlásenia rozhodnutia, pričom aj v prípade účasti žalobcu, prípadne žalovaného na tomto pojednávaní patrí úspešnému účastníkovi náhrada trov konania a súd dopredu nevie predpokladať, či úspešnejší účastník sa na pojednávaní, na ktorom bude iba vyhlásený rozsudok, zúčastní.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.